

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT
 DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW
 DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN
 DIERENWELZIJN

TER-CONCEPTNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Zoektocht naar motorcrossterreinen

1. Historiek vorige legislaturen

1.1. Evolutie terreinen

In de jaren '90 waren er 100-tal terreinen voor motorsport in Vlaanderen. Sinds de invoering van de VLAREM-wetgeving daalde dat aantal gestaag. In de behoeftestudie "*Gemotoriseerde sporten in Vlaanderen*" (WES - 2001) werden 15 circuits voor motorcross (al dan niet permanent) geïnventariseerd. Op heden zijn er nog slechts 4 gereguleerde motorcross-circuits in heel Vlaanderen: Lille, Balen, Lommel en Genk.

1.2. Initiatieven Vlaamse Regering

Op 19 juli 2002 besliste de Vlaamse regering, op basis van een behoeftestudie van WES, dat er in Vlaanderen, volgens onderstaande provinciale spreidingstabel, minimaal 12 en maximaal 15 locaties voor omlopen met trainingsfaciliteiten voor motorcross dienden te worden voorzien via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Spreidingstabel locaties voor gereguleerde oefenterreinen dd 19/07/2002:

	<u>Minimum</u>	<u>Maximum</u>
Antwerpen	3	4
Limburg	3	4
Oost-Vlaanderen	3	4
West-Vlaanderen	2	2
Vlaams-Brabant	1	1
	-----	-----
Totaal	12	15

Een afwegingskader voor potentiële terreinen werd opgemaakt op basis van negatieve en positieve selectiecriteria.

In beslissingen van de Vlaamse Regering uit 2005 en 2007 werd de rol van de provincies in deze zoektocht vastgelegd en werden uiteindelijk een aantal MX-terreinen in de provincie

Limburg (Lommel, Neeroeteren, Kaulille, Genk) en in de provincie Antwerpen (Westerlo, Balen, Brecht) aangeduid als omlopen met trainingsfaciliteiten voor motorcross. Voor het terrein in Westerlo werd er door de provincie Antwerpen een planningsproces opgestart, maar dit werd niet afgerond omwille van bezwaren tijdens het openbaar onderzoek. Voor de terreinen in Brecht en Balen werd geen planningsproces meer opgestart. Het terrein in Brecht is op heden niet meer operationeel. Het terrein in Balen is wel nog operationeel maar binnen de bestaande grenzen van het recreatiegebied. Voor het terrein in Neeroeteren werd meermaals een ruimtelijk uitvoeringsplan opgemaakt doch dit werd telkens vernietigd door de Raad van State. Voor het terrein in Kaulille werd nooit een planningsproces opgestart. Het terrein in Neeroeteren wordt op heden niet meer geëxploiteerd omwille van het ontbreken van de nodige omgevingsvergunning. De terreinen van Lommel en Genk zijn tot op vandaag operationeel.

In beslissingen van de Vlaamse Regering uit 2009 en 2011 werd een stand van zaken van de provinciale zoektocht gecommuniceerd en werd de rol van de provincies herbevestigd. Naast behoud van de bestaande terreinen, werd de spreiding voor de zoektocht naar nieuwe terreinen bijgesteld naar minimum één locatie per provincie voor de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant.

Tot op heden werd er in geen enkele provincie een nieuw terrein gevonden. In de provincie Antwerpen werd een grondig onderzoek gedaan naar potentiële locaties. Het onderzoek zit momenteel in een eindfase. Zie ook onder 2.4.

In het decreet van 11/5/2012, dat een aantal wijzigingen aanbracht aan de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) werd in art. 4.4.4 §2. bepaald dat, onder bepaalde voorwaarden, lawaaispoorten tijdelijk toegelaten kunnen worden op bedrijventerreinen in havengebieden waar de bedrijfsbestemming nog niet is gerealiseerd.

Op 8 november 2013 besliste de Vlaamse Regering - na overleggrondes met de provincies - om:

- in afwachting van nieuwe terreinen, een oplossing te bieden door een totaalpakket te creëren van verschillende deeloplossingen, een combinatie van tijdelijke omlopen en de bestaande gereglementeerde omlopen.
- in te zetten op de aanpassing van de VCRO en een aanpassing van de VLAREM wetgeving in functie van tijdelijke terreinen (zie verder).
- te streven naar 1 tijdelijk terrein in elk havengebied
- wat betreft de bestaande MX-terreinen (Balen, Lille, Genk, Lommel) zich te engageren om – binnen wat in haar mogelijkheden ligt – er alles aan te doen om deze terreinen te kunnen behouden.
- de verdere ontwikkeling van elektrocross en indoor motorcross verder te ondersteunen.

Doorheen het hele traject werden, in de zoektocht naar nieuwe terreinen – al dan niet tijdelijk - gekeken naar bedrijventerreinen, brownfields, havens en vervreembare militaire domeinen.

2. Ondernomen acties deze legislatuur

Hierna volgt een stand van zaken van de initiatieven die in de periode 2014-2017 werden genomen.

2.1. Aanpassing VLAREM regelgeving

In VLAREM zijn éénmalige wedstrijden voor gemotoriseerde sporten ingedeeld als een klasse-3 activiteit (= melding aan het college van burgemeester en schepenen). De rubriek 32.9.1.c. van VLAREM I werd in 2014 uitgebreid. Voor en na een wedstrijd kunnen sindsdien ook nog maximaal 3 trainingdagen georganiseerd worden:

VLAREM I - Rubriek 32.9.1.c. "Omlopen voor motorvoertuigen":

Omlopen voor motorvoertuigen waarop per jaar hoogstens één wedstrijd en aansluitende oefenritten plaatsvinden:

"Een wedstrijd kan gespreid zijn over maximaal twee aaneensluitende kalenderdagen, en de bijbehorende oefenritten op andere dagen dan de wedstrijddagen zijn gespreid over maximaal drie dagen en ze vallen binnen de periode 3 dagen voor de wedstrijd en de dag na de wedstrijd."

Er zijn – verspreid over Vlaanderen – meer dan 60 ééndagswedstrijden voor motorcross. Dit geeft aan de motorcrosssector de mogelijkheid om een circuit van "tijdelijke terreinen" te organiseren en zo doorheen het sportseizoen op verschillende ondergronden te trainen, mits het verkrijgen van de nodige toelatingen. Sport Vlaanderen heeft recent de verschillende federaties nogmaals actief geïnformeerd over de mogelijkheden van deze aanpassing van VLAREM.

De motorcrosssector ziet hierin ook effectief een alternatieve oplossing op korte termijn: een 'pop-up' trainingsaanbod bv. op woensdagnamiddag voorafgaand aan het wedstrijdweekend zou aan verschillende instructeurs de mogelijkheid geven om jeugd stages te organiseren.

Organisatoren stellen vast dat die uitbreidingen in de praktijk moeilijk verkregen worden. Lokale besturen, waar deze activiteit moet gemeld worden, zijn vaak terughoudend om meer impact toe te laten dan wat de buurt gewoon is, ook al is het juridisch mogelijk. Sport Vlaanderen zal daarom federaties/clubs ondersteunen bij onderhandeling met de gemeentebesturen om dergelijk trainingscircuit gerealiseerd te krijgen.

2.2. Tijdelijke oefenterreinen in het havengebied

De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening werd in 2012 aangepast om tijdelijke oefenterreinen voor gemotoriseerde sporten in de haven juridisch mogelijk te maken (*art. 4.4.4. §2. uit de VCRO*). Op basis van de input van de provincie Antwerpen ("*Kaderplan geluidsproducerende sporten*" – zie punt 4.) en de sector werd in 2015 een long-list opgemaakt van potentiële terreinen in de havengebieden. Ook de havenbesturen werden hier bij betrokken.

Sport Vlaanderen heeft in 2016 samen met een delegatie van de motorcrosssector terreinbezoeken uitgevoerd en er heeft ook overleg plaats gehad met het departement Mobiliteit en Openbare Werken. Dit heeft geleid tot een voorselectie (short-list) van een aantal sites die in aanmerking kwamen voor de aanleg van een tijdelijk motorcrosssterrein.

Deze short-list werd door de Vlaamse Havencommissaris begin 2017 teruggekoppeld naar de desbetreffende Havenbedrijven. De antwoorden van de 4 havenbedrijven waren allen negatief:

- Voor de haven van Oostende stond er slechts 1 terrein in de short-list, maar dit terrein is reeds in gebruik genomen voor bedrijvigheid;
- Op basis van een informeel advies van de dienst Veiligheidsrapportering bleek dat de meerderheid van de terreinen in de haven van Antwerpen niet meer in aanmerking komt, omwille van de concentratie aan SEVESO bedrijven. Bovendien zouden op een aantal terreinen ook al ontwikkelingen gepland zijn en ziet de haven bezwaren vanuit de natuurwetgeving;
- In de havens van Gent (2 terreinen) en Zeebrugge (2 terreinen) is de SEVESO problematiek niet of minder aan de orde. Het havenbedrijf van Gent stelt echter dat er geen draagvlak bestaat voor een MX-terrein bij de partners van de haven, met name de lokale overheden, de bedrijven de bewonersgroepen op en rond de haven.
- Het havenbedrijf van Zeebrugge stelt dat geen van de voorgestelde sites mogelijkheden bieden omwille van geplande economische ontwikkelingen en natuurbescherming.

2.3. Onderzoek ontginningsgebieden

Alle bestaande ontginningsgebieden in Vlaanderen werden in 2016 aan de hand van de sectorale VLAREM voorwaarden voor terreinen voor gemotoriseerde sporten via het GIS geanalyseerd. Een 30-tal terreinen kwam op basis van deze GIS analyse in aanmerking voor verder onderzoek. Op basis van de opmerkingen van de sportsector (grootte terrein, ligging t.o.v. woningen, ...) werd deze lijst herleid tot 2 potentiële terreinen, die verder door de verschillende betrokken administraties onderzocht worden.

2.4. Kaderplan geluidsproducerende sporten – provincie Antwerpen

In 2015 werd het *“Kaderplan geluidsproducerende sporten”* door de deputatie van de provincie Antwerpen opgestart. In een eerste fase evalueerde de provincie de sites van Lille, Balen, Ravels (militaire loodsen) en onderzocht ze de mogelijkheid om een tijdelijk motorcrossterrein aan te leggen in havengebied. De resultaten daarvan zijn opgenomen in het onderzoek op Vlaams niveau. In een tweede fase onderzoekt de provincie of er bijkomende locaties voor geluidsproducerende sporten mogelijk zijn in de provincie Antwerpen. Gestreefd wordt naar 1 extra oefenterrein in de provincie Antwerpen. Dit onderzoek zit momenteel in een eindfase.

3. Bestaande motorcrossterreinen

Er zijn in Vlaanderen 4 bestaande terreinen voor motorcross (Lille, Balen, Lommel, Genk). Een stand van zaken:

Hondapark in Balen	Dit gereguleerd terrein is operationeel. De deputatie van de provincie Antwerpen heeft recent (22.06.2017) een nieuwe milieuvergunning toegekend aan het
--------------------	---

	Honda MX park in Balen (VLAREM klasse 1). En dit voor een termijn van 20 jaar tot 2037. Alle adviezen waren positief. Een aantal instanties hebben echter beroep aangetekend tegen deze beslissing. De beroepen worden momenteel behandeld. De huidige vergunning loopt nog tot 2019.
Crossterrein in Lille	Dit gereguleerd terrein is operationeel. De huidige milieuv vergunning loopt tot 2022.
Circuit Heeserbergen in Lommel	Dit gereguleerd terrein is operationeel. De huidige milieuv vergunning loopt tot 2020.
Circuit Horensbergdam in Genk	Dit gereguleerd terrein is operationeel. De huidige milieuv vergunning loopt tot 2025

4. Conclusies

Sinds 2002 heeft de Vlaamse Regering verschillende initiatieven genomen om – al dan niet tijdelijke – MX-terreinen te realiseren. Na 15 jaar inspanningen stellen we vast dat er tot op vandaag geen nieuwe trainingslocaties voor motorcross gevonden zijn, en dit omwille van diverse redenen, zoals geluidsoverlast, strijdigheid met natuurregelgeving, gebrek aan lokaal draagvlak, benodigde oppervlakte enzovoort. Een organisatie die als uniek aanspreekpunt in de motorsportsector kan fungeren zou een meerwaarde zijn om voldoende draagvlak te creëren om nieuwe MX-terreinen mogelijk te maken. Deze zou kunnen helpen om via innovaties en alternatieven als electrocross en indoor motorcross de (geluids)impact te verminderen en andere drempels weg te werken.

We stellen vast dat er omwille van bovenstaande redenen amper nog draagvlak te vinden is voor extra terreinen voor (geluidsproducerende) motorcross en dat het daarom nagenoeg onmogelijk geworden is om deze nieuwe oefenterreinen te realiseren. De Vlaamse regering stuurt daarom haar werkwijze inzake de zoektocht naar nieuwe terreinen voor (geluidsproducerende) motorcross bij. We zullen voortaan inzetten op een vraaggerichte benadering waarin de voorstellen die ons worden gepresenteerd elk op hun merites zullen worden beoordeeld.

Uit de voorbije zoekopdracht blijkt dat in Vlaanderen innovatieve evoluties zoals electrocross het meeste perspectief bieden. Het is belangrijk dat de MX-sector deze evoluties aangrijpt om pro-actief naar oplossingen te zoeken zodat de toekomst van de motorcross in Vlaanderen op lange termijn verzekerd is. De Vlaamse regering stelt alle hoop op de verdere ontwikkeling richting e-cross. De Vlaamse regering is ervan overtuigd dat dit dé oplossing kan zijn, ook voor nieuwe oefenterreinen of in functie van multifunctioneel gebruik van bestaande sportinfrastructuur.

Sport Vlaanderen zal, vanuit haar rol als kenniscentrum rond Sport en Ruimtelijke Ordening, alle terreinvoorstellen die vanuit initiatiefnemers en de MX-sector zelf geformuleerd worden of terreinvoorstellen die voort komen uit bijvoorbeeld provinciaal onderzoek of evoluties met betrekking tot electrocross, ten volle faciliteren met het oog op potentiële realisaties. Zoals hoger gesteld zal Sport Vlaanderen ook federaties of clubs ondersteunen bij onderhandeling met de gemeentebesturen om een pop-up trainingscircuit gerealiseerd te krijgen.

Verder blijft de Vlaamse Regering het engagement behouden om het behoud van de 4 bestaande terreinen voor motorcross (Lille, Balen, Lommel, Genk) maximaal te faciliteren.

Een organisatie als uniek aanspreekpunt in de sector komt het zoeken naar innovaties en alternatieve oplossingen (elektrocross, indoor motorcross, ...) ten goede. Een fusie van de huidige spelers zou dan ook kunnen leiden tot een federatie die de minimale voorwaarden haalt om gesubsidieerd te worden op basis van het federatiedecreet en die de rol als uniek aanspreekpunt kan opnemen. We blijven vanzelfsprekend bereid om zo een fusieoperatie te faciliteren indien dit gevraagd wordt door de betrokken organisaties.

5. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering gaat akkoord met de inhoud van deze conceptnota.
Deze conceptnota houdt geen financieel of budgettair engagement in.

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van mobiliteit, openbare werken, Vlaamse rand, toerisme en dierenwelzijn

Ben WEYTS